

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Kalanduskomisjon

2007/0223(CNS)

10.3.2008

RAPORTI PROJEKT

Ettepanek nõukogu määruse kohta, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks
(KOM(2007)0602 – C6-0454/2007 – 2007/0223(CNS))

Kalanduskomisjon

Raportöör: Marie-Hélène Aubert

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
antud häälte enamus
- **I koostöömenetlus (esimene lugemine)
antud häälte enamus
- **II koostöömenetlus (teine lugemine)
antud häälte enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks
- *** nõusolekumenetlus
parlamendi liikmete häälteenamus, v.a EÜ asutamislepingu artiklites 105, 107, 161 ja 300 ning ELi lepingu artiklis 7 toodud juhtudel
- ***I kaasotsustamismenetlus (esimene lugemine)
antud häälte enamus
- ***II kaasotsustamismenetlus (teine lugemine)
antud häälte enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks
- ***III kaasotsustamismenetlus (kolmas lugemine)
antud häälte enamus ühise teksti heakskiitmiseks

(Antud menetlus põhineb komisjoni esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusloomega seotud teksti muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes märgistatakse muudetud tekst **paksus kaldkirjas**. Kui Euroopa Parlament soovib muutmisakti puhul muuta olemasolevat sätet, mida komisjoni ettepanekus ei muudeta, märgistatakse muutmata jäävad tekstiosad **paksus kirjas**. Välja jäetav tekstiosa tähistatakse sümboliga [...]. *Tavalises kaldkirjas* märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele abiks lõpliku teksti ettevalmistamisel ja tähistab neid õigusakti osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või väljajätmised mõnes keeleversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul on vaja vastavate osakondade nõusolekut.

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT..5	
SELETUSKIRI	12

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOME GA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks

(KOM(2007)0602 – C6-0454/2007 – 2007/0223(CNS))

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (KOM(2007)0602);
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 37, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-0454/2007);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
 - võttes arvesse kalanduskomisjoni raportit ja rahvusvahelise kaubanduse komisjoni arvamust (A6-0000/2008),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
 2. palub komisjonil oma ettepanekut vastavalt muuta, järgides EÜ asutamislepingu artikli 250 lõiget 2;
 3. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
 4. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

Muudatusettepanek 1

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjenduse 5 sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

(5) Vastavalt Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) 2001. aastal vastu võetud rahvusvahelisele tegevuskavale ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks,

PR\712895ET.doc
Freelance-tõlge

Muudatusettepanek

(5) Vastavalt Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) 2001. aastal vastu võetud rahvusvahelisele tegevuskavale ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks,

5/16

PE402.917v01-00

ärahooldmiseks ja lõpetamiseks tähistatakse väljendiga IUU (illegal, unreported or unregulated) fishing ebaseaduslikku, teatamata ja reguleerimata kalapüüki, **kusjuures**

1. ebaseaduslik kalapüük tähistab püüki,

– mida kodu- või välismaised laevad teostavad riigi jurisdiktsiooni alla kuuluvates vetes ilma selle riigi loata või riigi seadusi ja määrusi eirates,

– mida teostavad laevad, mis sõidavad selliste riikide lipu all, kes on asjaomase piirkondliku kalandusorganisatsiooni liikmed, aga eiravad oma tegevuses selle organisatsiooni vastuvõetud ja asjaomastele riikidele kohustuslikke kaitse- ja majandamismeetmeid või kehtiva rahvusvahelise õiguse asjakohaseid sätteid, või

– mis on vastuolus riigi seaduste või rahvusvaheliste kohustustega, sh koostööd tegevate riikide poolt asjakohaste piirkondlike kalandusorganisatsioonide ees võetud kohustustega;

2. teatamata kalapüük tähistab püüki,

– millest ei ole asjakohasele riiklikule asutusele teatatud või mille kohta on esitatud valeandmeid, eirates riiklikke õigusnorme, või

– mida teostati asjakohase piirkondliku kalandusorganisatsiooni pädevusse kuulavas piirkonnas, kuid millest ei ole teatatud või mille kohta on esitatud valeandmeid, eirates selle organisatsiooni püügist teatamise korda;

3. reguleerimata kalapüük tähistab püüki,

– mida teostavad asjaomase piirkondliku kalandusorganisatsiooni pädevusalas kalalaevad, mis ei kuulu ühegi riigi alluvusse või mille lipuriik ei ole selle organisatsiooni liige, või kalastusüksused viisil, mis ei ole kooskõlas selle organisatsiooni kaitse- ja majandamismeetmetega või eirab neid,

PE402.917v01-00

6/16

PR\712895ET.doc
Freelance-tõlge

või

– mida teostatakse piirkondades või kalavarude suhtes, mille puhul ei kehti kaitse- ja majandamismeetmed, ning viisil, mis ei ole kooskõlas riigi kohustustega mere elusressursside kaitse valdkonnas, nagu need on sätestatud rahvusvahelises õiguses.

Or. en

Selgitus

Kõnealune tekst kuulub mõistete artiklisse.

Muudatusettepanek 2

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikli 2 punkt -a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

-a) IUU fishing – ebaseaduslik, teatamata ja reguleerimata kalapüük, kusjuures

1. ebaseaduslik kalapüük tähistab püüki,

– mida kodu- või välismaised laevad teostavad riigi jurisdiktsiooni alla kuuluvates vetes ilma selle riigi loata või riigi seadusi ja määrusi eirates,

– mida teostavad laevad, mis sõidavad selliste riikide lipu all, kes on asjaomase piirkondliku kalandusorganisatsiooni liikmed, aga eiravad oma tegevuses selle organisatsiooni vastuvõetud ja asjaomastele riikidele kohustuslikke kaitse- ja majandamismeetmeid või kehtiva rahvusvahelise õiguse asjakohaseid sätteid, või

– mis on vastuolus riigi seaduste või rahvusvaheliste kohustustega, sh koostööd tegevate riikide poolt asjakohaste piirkondlike kalandusorganisatsioonide ees võetud kohustustega;

2. teatamata kalapüük tähistab püüki,

– millest ei ole asjakohasele riiklikule asutusele teatatud või mille kohta on esitatud valeandmeid, eirates riiklikke õigusnorme, või

– mida teostati asjakohase piirkondliku kalandusorganisatsiooni pädevusse kuuluvas piirkonnas, kuid millest ei ole teatatud või mille kohta on esitatud valeandmeid, eirates selle organisatsiooni püügist teatamise korda;

3. reguleerimata kalapüük tähistab püüki,

– mida teostavad asjaomase piirkondliku kalandusorganisatsiooni pädevusalas kalalaevad, mis ei kuulu ühegi riigi alluvusse või mille lipuriik ei ole selle organisatsiooni liige, või kalastusüksused viisil, mis ei ole kooskõlas selle organisatsiooni kaitse- ja majandamismeetmetega või eirab neid, või

– mida teostatakse piirkondades või kalavarude suhtes, mille puhul ei kehti kaitse- ja majandamismeetmed, ning viisil, mis ei ole kooskõlas riigi kohustustega mere elusressursside kaitse valdkonnas, nagu need on sätestatud rahvusvahelises õiguses.

Or. en

Selgitus

Väljendi „IUU fishing” määratlus peaks olema esitatud mõistete artiklis, mitte põhjenduses.

Muudatusettepanek 3

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikli 4 lõige 3**

Komisjoni ettepanek

3. Ümberlaadimised kolmandate riikide kalalaevade vahel või ***selliste laevade*** ja liikmesriigi lipu all sõitvate laevade vahel

PE402.917v01-00

Muudatusettepanek

3. Ümberlaadimised ***ühenduse vetes*** kolmandate riikide kalalaevade vahel või ***kolmandate riikide kalalaevade*** ja

8/16

PR/712895ET.doc
Freelance-tõlge

keelatakse **ühenduse vetes ja teostatakse ainult sadamas** kooskõlas selle peatüki sätetega.

liikmesriigi lipu all sõitvate laevade vahel keelatakse, **välja arvatud selleks ettenähtud sadamates**, kooskõlas selle peatüki sätetega.

Or. en

Selgitus

Teksti selgemaks muutmiseks. Tuleks märkida, et kaugsõidulaevastiku piirkondlik nõuandekomisjon kutsub üles keelustama ümberlaadimised merel.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Artikli 4 lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Liikmesriigi lipu all **sõitvatel laevadel ei lubata laadida merel** kolmandate riikide kalalaevadelt lasti väljaspool ühenduse vesi.

Muudatusettepanek

4. **Ümberlaadimised merel väljaspool ühenduse vesi** liikmesriigi lipu all sõitvate laevade vahel või liikmesriigi lipu all sõitvate laevade ja kolmandate riikide kalalaevade vahel keelatakse.

Or. en

Selgitus

Teksti selgemaks muutmiseks. Tuleks märkida, et kaugsõidulaevastiku piirkondlik nõuandekomisjon kutsub üles keelustama ümberlaadimised merel.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Artikli 10 lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

2 a. Käesoleva määruse jõustumisest alates kolme aasta jooksul luuakse ühenduse inspektorite eriüksus, mis on volitatud viima läbi käesolevas määruses sätestatud kontrollid.

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Artikli 13 lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi saaduste import ühendusse on keelatud.

Muudatusettepanek

1. **Artiklis 3 sätestatud kriteeriumidele vastava** ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi saaduste import ühendusse on keelatud.

Or. en

Selgitus

Et täpselt selgitada, mida mõeldakse ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi all.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Artikli 24 lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Komisjon või tema määratud organ kogub ja analüüsib kogu teavet ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi kohta:

Muudatusettepanek

1. Komisjon või tema määratud organ kogub ja analüüsib kogu teavet ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi kohta **vastavalt artiklis 3 sätestatud kriteeriumidele:**

Or. en

Selgitus

Et täpselt selgitada, mida mõeldakse ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi all.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Artikli 26 lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Komisjon koostab ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügiga tegelevate laevade Euroopa Ühenduse nimekirja. Nimekirja kantakse pärast artiklite 24 ja 25 kohaselt võetud meetmeid laevad, mille kohta vastavalt käesolevale määrusele saadud teave tõendab, et nad tegelevad ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügiga ning mille lipuriigid ei ole sellise tegevuse suhtes tõhusaid meetmeid võtnud.

Muudatusettepanek

1. Komisjon koostab ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügiga tegelevate laevade Euroopa Ühenduse nimekirja. Nimekirja kantakse pärast artiklite 24 ja 25 kohaselt võetud meetmeid laevad, mille kohta vastavalt käesolevale määrusele saadud teave tõendab, et nad tegelevad **artiklis 3 sätestatud kriteeriumide kohaselt** ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügiga, ning mille lipuriigid ei ole sellise tegevuse suhtes tõhusaid meetmeid võtnud.

Or. en

Selgitus

Et täpselt selgitada, mida mõeldakse ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi all.

SELETUSKIRI

Ebaseaduslik, teatamata ja reguleerimata kalapüük on tõsiseks ning kasvavaks probleemiks kogu maailmas. Ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi tagajärgi ja tähtsust ning ELi ja rahvusvahelise üldsuse võetud meetmeid (ja võtmata meetmeid) käsitleti esimeses Auberti raportis¹. Euroopa Parlament esitas kõnealusel raportis mitmed nõudmised:

- ühise kalanduspoliitika sätete parem rakendamine vähendamaks ebaseaduslikku, teatamata ja reguleerimata kalapüüki ELi laevadel (lõige 8)
- ebaseaduslikust, teatamata jäetud ja reguleerimata püügist pärineva kalaga kauplemise keelustamine (lõike 14 punkt ii)
- ühenduse registri loomine ebaseadusliku, teatamata jäetud ja reguleerimata kalapüügiga tegelevate laevade kohta (lõike 18 punkt 2)
- ühtsed miinimumkaristused tõsiste rikkumiste eest (lõike 18 punkt 3)
- kala seadusliku päritolu tõestamise nõue, enne kui kala ELi sadamates maha laadida või ELi importida lubatakse (lõike 18 punkt 6)
- ELi sadamatesse sisenemise keeld ebaseadusliku, teatamata jäetud ja reguleerimata kalapüügiga tegelevatele laevadele ja nende laevade püütud kalale (lõige 20)
- importööre, vedajaid ja muid asjaosalisi kutsutakse üles ebaseadusliku, teatamata jäetud ja reguleerimata kalapüügiga tegelevate laevade püütud kala mitte ostma ega müüma (lõige 20)

Neid nõudmisi toetasid laialdaselt erinevad parteid kalanduskomisjonis ja Euroopa Parlamendis.

Komisjon reageeris kiiresti, esitades õigeaegse ja tervikliku ettepaneku võtta vastu määrus, et võidelda ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügiga kõikjal, kus seda esineb. Ettepanek väärrib parlamendi täielikku toetust, sest põhineb märkimisväärses ulatuses parlamendi enda esitatud nõudmistel. Tõepoolest, kui ettepanek võetakse käesoleval kujul vastu, asetaks see ühenduse ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi lõpetamisele suunatud rahvusvahelise tegevuse etteotsa ja võimaldaks avaldada survet riikidele, mis lubavad oma laevadel jätkuvalt ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügiga tegeleda. Arvestades ühenduse positsiooni ühe suurima kalapüügiga tegelejana ja suurima turuna maailmas, lasub ELil selge vastutus esirinnas olla.

Ettepanek on keeruline, kuid selle kesksed koostisosad on:

- nimekirja loomine ebaseadusliku, teatamata jäetud ja reguleerimata kalapüügiga tegelevatest laevadest (nii ELi lipu all sõitvad kui muud);
- tõhus kontrollimine, millega keelatakse ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügiga tegelevate kolmandate riikide laevade sisenemine;
- ebaseadusliku, teatamata jäetud ja reguleerimata kalapüügiga tegelevate laevade püütud kala impordi keelustamine, nõudes laeva lipuriigilt tunnistust kala seaduslikkuse kohta;
- ühenduse hoiatusteate avaldamine juhtudel, kui kahtlustatakse ebaseadusliku, teatamata jäetud ja reguleerimata kalapüügiga püütud kala avastamist;
- kala impordi keelustamine riikidest, mida peetakse ELi süsteemiga koostööd mittetegevateks;

¹ A6-0015/2007, raport ebaseadusliku, teatamata jäetud ja reguleerimata kalapüügi vastase ELi tegevuskava rakendamise kohta, Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2007. aasta resolutsioon (P6_TA(2007)0044).

- sätted, millega määratakse iga ülalmainitud olukorra puhul võetavad meetmed.

Ilmselt on vaja tagada antud ettepaneku täielik kooskõla kontrollimäärusega¹ (mida käsitletakse 2008. aasta oktoobris uues nõukogu määruse ettepanekus).

Ettepaneku vastuolulised aspektid

Vastuolu esineb kolmes peamises aspektis – määruse reguleerimisala, püügisertifikaadid ja sanktsioonide ühtlustamine.

1. Määruse reguleerimisala

Antud juhul on küsimus selles, kas määrus peaks kehtima ELi lipu all sõitvate laevade suhtes või ainult kolmandate riikide laevade suhtes.

On ilmne, et ühendus peab rakendama oma laevade ja ettevõtjate suhtes samu eeskirju kui teiste suhtes. Liikmesriigid ja osa tööstuse esindajaid vaidlevad vastu, väites, et ühise kalanduspoliitika sätete alusel juba reguleeritakse ELi laevu, nii et nad erinevad täielikult muude riikide laevadest. Sama hästi võiks öelda, et meie oleme paremad kui kõik muud. Nimetatud seisukoht ei kehti mitmel põhjusel.

Esiteks, muudel riikidel on oma kalapüügi haldamiseks määrad, mis on sageli väga üksikasjalikud ja vahel palju rangemad kui ELi omad. Üksikasjalikumate määruste kogumike hulka kuuluvad Norra, Islandi, Kanada, Austraalia jt omad. EL ei ole ainus, kes oma kalapüüki reguleerib.

Teiseks, ELi laevade rangem kontrollimine võrreldes teiste riikide laevadega on muut, mida levitab osa ELi kalatööstusest ja teatud liikmesriigid. Euroopa Kontrollikoja hiljutisest eriaruandest² ilmneb selgelt, mis ulatuses liikmesriigid ühise kalanduspoliitika sätteid rakendamata jätaavad. ELis puudub järgimise tava, mida isegi tööstus ise on tunnistanud. Kontrollikoja aruannet on laialt levitatud ja muud riigid on nüüd hästi kursis sellega, mis ELis toimub.

Olulisimad ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi skandaalid viimastel aastatel on olnud seotud hariliku tuuniga, tursaga Barentsi meres ja Läänemeres ning patagoonia kihvkalaga, milles kõigis on ELil kas kalalaevade, ettevõtjate või importööride kaudu olnud märkimisväärne osalus. EL on seega eri rollide kaudu lähedalt seotud mitme ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügiga. Samas kui mõned riigid nagu Hiina, Korea või mugavuslipud teevad eeskirjade rakendamiseks vähe pingutusi, on palju riike, kes peavad ühendust osaliseks ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi probleemide, mitte aga eeskujuks, mida järgida.

Avalikul arutelul enne ettepaneku esitamist kutsus kalanduse ja akvakultuuri nõuandekomitee (ACFA) üles kasutama ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügiga tegelemisel

¹ Nõukogu 12. oktoobri 1993. aasta määrus (EMÜ) nr 2847/93, millega luuakse ühise kalanduspoliitika suhtes rakendatav kontrollisüsteem.

² Eriaruanne nr 7/2007 (ELT C 317, 28.12.2007).

mittediskrimineerivaid meetmeid¹.

Kui ebaseaduslikku, teatamata ja reguleerimata kalapüüki käsitleva määruse sätteid ei kohaldada ELi laevade suhtes, väidetakse põhjendatult, et EL lubab endale ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi teostamise privileegi, kritiseerides samas teisi.

Kolmandaks, kui EL kehtestaks ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi kohta ELi laevadele ja mitte-ELi laevadele erinevad korrad ja tingimused, oleks see Maailmakaubandusorganisatsiooni eeskirjade kohaselt diskrimineeriv. Kalalaeva ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügiga tegelevate kalalaevade nimekirja sattumise üheks tagajärjeks on see, et sellelt laevalt on keelatud kala importida – teiste sõnadega kaubandustõkke seadmine. Kui ühendus proovib meetmete alusel, mis tema enda kohta ei kehti, kehtestada kaubandustõket teistest riikidest pärit kaupadele, oleks see selgelt vastuolus Maailmakaubandusorganisatsiooni diskrimineerimisevastaste sätetega. Ühendus saab olla ja peab olema positsioonil, mis võimaldab tal võtta meetmeid nende vastu kolmandatest riikidest, kes jätkavad ebaseaduslikku, teatamata ja reguleerimata kalapüüki.

2. Kohaldatavad sanktsioonid

Praegu erinevad liikmesriikide rakendatavad sanktsioonid üksteisest märgatavalt ning nii komisjon kui ka kontrollikoda on märkinud, et trahvid ei ole hoiatavad. Parlament on ammu kutsunud üles ühtlustama sanktsioone, mis oleksid piisavalt hoiatavad, mitte aga lihtsalt ettevõtluse kuluks loetavad².

Liikmesriigid väidavad, et kriminaalkaristuste kehtestamine kuulub nende pädevusse, kuid hiljutises Euroopa Kohtu otsuses³ leiti, et ühendus võib nõuda liikmesriikidelt kriminaalkaristuste kehtestamist, samas kui liikmesriigid võivad ise otsustada nende karistuste sisu ja ulatuse üle. See kehtib aga kriminaalkaristuste kohta. Ettepanekus ei paluta kriminaalkaristusi, vaid pakutakse kõigest välja, et maksimaalsed kehtestatavad trahvid oleksid mõistlikud ja hoiatavad. Sellele lisaks on suuresti erinevad karistused mõnede ELi kalameeste suhtes diskrimineerivad.

Kõnealuse määruse korralikuks rakendamiseks on vaja inspeksiooni ja kontrolli eest vastutavate teenistuste tihedat integreerimist ühenduse tasandil, sealhulgas ühenduse inspektorite eriuksuse loomist. Ühise kalanduspoliitika subsidiaarsuse osas ei ole selles aspektis selgelt õnnestunud vajalikku vastavuse taset saavutada.

Kuna ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügiga tegelevad kalalaevad kipuvad kogunema kõige rikkalikemates kalapüügikohtades (harilik tuun, tursk), on hoiatamiseks vajalik kehtestada piisavalt kõrged karistused.

3. Püügisertifikaat

¹ ACFA – EP(07)38 lõplik, Brüssel, 30. märts 2007. Akvakultuuri nõuandekomitee arvamus komisjoni uue strateegia kohta, mille eesmärgiks on võidelda ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastu.

² Vt näiteks raporteid A5-0228/2002 (Attwool), A5-0470/2001 (Miguelez Ramos) ja A4-0298/1997 (Fraga Estevez).

³ Kohtuasi C-440/05 komisjon vs. nõukogu, 23. oktoobri 2007. aasta otsus.

Püügisertifikaat võimaldaks palju paremini määrata kalatoote päritolu ja oleks seega keskseks määruse tööriistaks. Seda on peetud liiga keerukaks, kuid kalapüük tänases globaliseerunud maailmas ongi väga keerukas ettevõtmine, kus kala liigub alates püügihetkest kuni lõpptarbijani jõudmiseni läbi terve maailma. Üle mitmete piiride, läbi sadamate ja lennujaamade liikudes tekib mitmeid võimalusi kokku segada seaduslik ja ebaseaduslik kala, ehk tegelikult ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügiga püütud kala müük. Tõhus ja laiahaardeline jälgitavuse süsteem on kesksel kohal, et viia ebaseaduslik kala müük miinimumini.

Mitmed liikmesriigid nõuavad, et sertifikaat ei tohiks tõkestada kaubandust, sest EL vajab kala oma ümbertöötlemistööstuse ja turu tarbeks. Nad ei taha, et sertifikaatide süsteem häiriks kala pakumist ELile. Siiski on teatud kalade püügi, nagu ülalmainitud (harilik tuun, tursk), puhul ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügiga püütud kala osakaal väga kõrge, ulatudes kohati kogu püügist lausa pooleni või enamgi veel, ning osa ELi tööstusest on sellest kasu saanud. Seega peab jälgitavuse süsteem kindlasti hõlmama võimalust turul toimuvasse sekkuda, muidu ei ole sellest mingit kasu. Lisaks ei tule suurem osa ELi jõudvast kalast kalapüügist, mille puhul kõnealuste sertifikaatide kasutamine suureks koormaks oleks, kuid samas võimaldaks see tuvastada ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügiga püütud kala muu kalapüügi puhul.

Komisjon, liikmesriigid ja tööstus peavad tegema koostööd, et leida süsteemi, mille puhul tõhusus on seotud tulemuslikkusega, kuid halduskoormus on samas võimalikult madal, püügisertifikaat aga peab jääma määruse tugisambaks. Vastasel juhul on kogu süsteem kõigest iluvigade parandamine ega oma tõsist mõju ebaseaduslikule, teatamata ja reguleerimata kalapüügile.

Arengumaad

Paljudel arengumaadel puuduvad vahendid (rahalised, logistilised, haldusalsed, inimressurss, jne), et täita mitmeid vaatluse ja sertifitseerimise nõudeid, mis määruse ettepanekuga kehtestatakse, kui nad soovivad juurdepääsu ELi turule. Lissabonis 2007. aasta oktoobris toimunud ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi lõpetamist käsitleval kõrgetasemelisel kohtumisel teatasid mitmed arengumaadest pärit osapooled, et nad küll soovivad aidata kaasa võitlusele ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastu, kuid nad vajavad selleks abi.

Ettepanekus küll räägitakse nimetatud vajadusest (artikkel 30), kuid ei esitata konkreetseid algatusi. Selleks et kõnealused riigid saaksid rajada vastavad vaatluse programmid ja jälgimise süsteemid, mis võimaldaks neil eksportida ELi turule, on määrava tähtsusega, et komisjon teeks nende riikidega koostööd ja viiks läbi laialdasi konsultatsioone nii nende valitsustega kui ka nende kalapüügi ja ümbertöötlemissektoritega (ja mitte ainult selliste riikidega, kellega EL on allkirjastanud kalandusalase partnerluslepingu). Mõned arengumaad on välja töötanud või on välja töötamas omaenda ebaseaduslikku, teatamata ja reguleerimata kalapüüki käsitlevaid tegevuskavasid, nagu paluti FAO rahvusvahelises tegevuskavas ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks. Ühendus (komisjon ja liikmesriigid koostöös) peaks aitama neil riikidel oma vajadused tuvastada ja siis nende täitmise nimel töötada.

Konsultatsioon ja koostöö

Ühenduse kontrollisüsteemi edasine parandamine, sealhulgas käesolev määrus ja kontrollimääruse ülevaatamine, nõuavad laiaulatuslikku ühenduse institutsioonide, liikmesriikide, piirkondlike nõuandekomisjonide ja muude asjaosaliste vahelist koostööd, kaasa arvatud sektor ja tarbijad teabe kogumise ja edastamise alal.

Pikema perspektiiviga lähenemisviis

Nagu ülalpool mainitud, saaks käesoleva määruse antud kujul vastuvõtmisel EList ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi lõpetamisele suunatud rahvusvahelises tegevuses juhtfiguur. Samas ei suuda isegi ühendus sellega üksi toime tulla, vaid vajab liitlasi. Seega on äärmiselt oluline oma tööd piirkondlike kalandusorganisatsioonide ja muude rahvusvaheliste foorumite kaudu tõhustada, et teised riigid või rahvusvahelised organisatsioonid kehtestaksid käesoleva määruse sätetega sarnaseid sätteid rahvusvahelisel tasandil.

Kui see protsess viib tulemusteni, võib EL õigusega väita, et ta võitleb tõhusalt ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastu.